

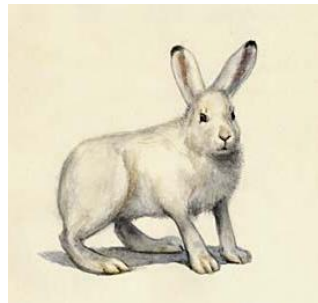
1. uzdevums

Lasi tekstu un izpildi uzdevumus!

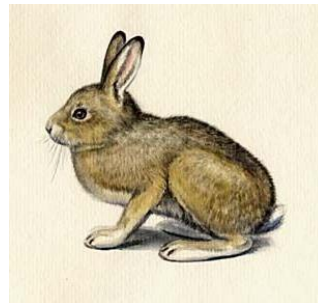
Zaķi Latvijā

Viens no Lieldienu simboliem ir zaķis. Par zaķa saistību ar Lieldienu tradīcijām ir dažādi stāsti. Viena no versijām par zaķi kā Lieldienu simbolu un olu nesēju saistās ar pārprastu zīmējumu. Proti, kristīgajā pasaulē Lieldienu simbols ir jērs, bet reiz kādā neveiksmīgā Lieldienu ilustrācijā cilvēki jēra vietā esot saskatījuši zaķi. Tā šī ilustrācija piešķīra garausim lielo nozīmi Lieldienās, arī Latvijā. Kādi zaķi tad mīt Latvijā?

Latvijā dzīvo divas garaušu sugas – baltais zaķis un pelēkais zaķis.

Baltais zaķis

Pelēkais zaķis

Kā liecina sugas nosaukums, pelēkais zaķis visu gadu saglabā savu pelēcīgo kažoka krāsu, savukārt baltie zaķi ir balti tikai no novembra līdz martam – laikā, kad ir sniegs, lai uz tā fona viņus nevarētu redzēt. Vasarā baltie zaķi ir brūnganos toņos.

Baltais zaķis ir smalkāks, mazāks, vieglāks. Viņam ir apaļāka līpa, relatīvi īsākas ausis un pakajkājas. Un, protams, viņš ir baltāks, bet... Baltāks viņš ir tikai ziemā! Faktiski – ziemā viņš ir pavisam balts, tikai ausu gali melni.

Pelēkais zaķis Baltijas jūras abos krastos, tai skaitā Latvijā, ir ienācējs. Latvijas teritorijā tas parādījās ap 17. gadsimtu. Pirms tam ap Baltijas jūras ziemeļu piekrasti dzīvoja tikai baltais zaķis.

Zaķiem salīdzinājumā ar citiem dzīvniekiem ir sliktāka redze, toties viņiem ir ļoti laba dzirde. Zaķiem ir diezgan laba oža, tomēr dzirde viņiem ir labāka par ožu. Un neapšaubāmi dzirde zaķiem ir arī svarīgāka par ožu. Zaķi spēj grozīt garās ausis kā lokatorus, turklāt katru ausi autonomi. Jāpiebilst, ka zaķiem ir garākas ausis nekā viņu līdziniekiem trušiem. Zaķi ir arī teicami garo distanču skrējēji. Zaķi ilgu laiku var skriet ar ātrumu 50 km/h, bet daži pat sasniedz 80 km/h. Zaķis ir veģetārietis, kurš ēd ap

70 augu sugām. Āboliņš un pienešes ir tie kārumi, kas garausim šķiet garšīgāki par citiem augiem.

Patlaban Latvijā aizvien retāk var redzēt balto zaķi. Zaķu daudzumu ietekmē gan cilvēku darbība, gan klimata apstākļi. Piemēram, siltās ziemas bez baltā sniega nenāk par labu baltajiem garaušiem. Gaišā kažoka dēļ viņi kļūst par vieglu medījumu citiem zvēriem.

Iespējams, pateicoties Lieldienām, zaķis Latvijā ir populārāks par citiem dzīvniekiem.

(Pēc materiāliem internetā)

A Pretī skaidrojumam ieraksti atbilstošā vārda burtu! Vārdu skaidrojums ir saistīts ar teksta saturu.

	Zīme (arī attēls, priekšmets, krāsas u.c.), kas nosacīti atspoguļo ideju, tradīciju, parādību sabiedrībā.	C
1.	Attālums.	
2.	Tas, kas ēd tikai augu valsts produktus.	
3.	Līdzeklis (priekšmets) objekta atrašanās vietas noteikšanai.	
4.	Darbības un uzskati, kas tiek mantoti no paaudzes paaudzē.	
5.	Tāds, kas ir neatkarīgs no citiem, patstāvīgs.	
6.	Viens no vairākiem atšķirīgiem kāda fakta, notikuma skaidrojumiem.	
7.	Tas, kas ir kādam līdzīgs, atgādina kādu citu.	
8.	Kaut ko nepareizi saprast, uztvert.	

A – versija

B – tradīcija

~~C – simbols~~

D – veģetārietis

E – līdzinieks

F – pārprast

G – autonomas

G – lokators

L – distance

B**Atzīmē, vai apgalvojums ir pareizs vai nepareizs!**

	Apgalvojums	Pareizs	Nepareizs
	PARAUGS Ir stāsts, ka kādā zīmējumā jēru uztvēra kā zaķi.	X	
1.	Baltie zaķi visu gadu ir pavisam balti.		
2.	Pelēkie zaķi Latvijas teritorijā dzīvo senāk nekā baltie zaķi.		
3.	Zaķi ļoti labi dzird.		
4.	Zaķi var ilgi skriet ar ātrumu 80 km/h.		
5.	Zaķiem garšo dažādi augi, bet viņi neēd gaļu.		
6.	Pašreiz Latvijā mazāk ir balto zaķu, jo baltā kažoka dēļ tos vieglāk nomedīt.		
7.	Balto zaķu skaitu Latvijā ietekmē klimats.		

C**Atrodi tekstā doto īpašības vārdu salīdzināmās formas!**

PARAUGS

smalks

smalkāks

1. gara

_____

2. mazs

_____

3. laba

_____

4. viegls

_____

5. balts

_____

6. populārs

_____

7. svarīga

_____

8. garšīgs

_____

9. apaļa

_____

10. īsa

_____

2. uzdevums

Lasi pasaku un izpildi uzdevumus!

Lieldienu dārzs

Reiz dzīvoja zēns, vārdā Dāvis, un viņam bija savs dārzs. Viņam patika tur strādāt, jo Dāvis zināja, ka zaļajā pļavā aiz dārza sētas ciemojas un spēlējas dzīvnieki un putni. Pļavā dzīvoja kāds liels, brūns zaķis, kurš bija Dāvja draugs.

Kādā pavasara dienā zaķis atrada Dāvi nelaimīgu sēžam pie sētas.

– Kas noticis, mans draugs? – jautāja zaķis.

– Es esmu nelaimīgs. Es smagi strādāju, lai izveidotu šo Lieldienu dārzu ar narcisēm, taču tās neveras vaļā. Bet Lieldienas jau pie durvīm.

– Vai tu pajautāji viņām, kāpēc tās neveras, mans draugs? – jautāja zaķis.

– Jā. Viņas atbildēja, ka tas ir aukstā vēja dēļ, – atbildēja Dāvis.

– Vai tu jautāji vējam, kāpēc tas tik auksts? – jautāja zaķis.

– Jā. Vējš teica, ka tas ir auksts tāpēc, ka liels, tumši pelēks, gandrīz melns, mākonis ir priekšā saulei.

– Un vai tu lūdzi mākonim, lai tas paiet malā, mans draugs? – jautāja zaķis.

– Jā, – atbildēja Dāvis, – taču viņš ir pārāk augstu, lai mani sadzirdētu.

– Neskumsti, – teica zaķis, – es tev pateikšu, kas jādara. Uzglezno sauli un noliec to pie narcisēm – tā viņas sasildīs.

Dāvis aizgāja sameklēt papīru un otu. Vispirms viņš no papīra izgriezā apli – tik apaļu kā saule un uzgleznoja labāko zīmējumu, kādu vien varēja. Viņš nokrāsoja debesis tik zilas un sauli tik zeltainu, ka tā burtiski mirdzēja. Viņš nolika mirdzošo sauli zemē blakus narcīšu dobei un iegāja iekšā paēst vakariņas.

Tajā vakarā lielais, pelēkais mākonis augstu debesīs bija ļoti pārsteigts. Viņš zināja, ka saule jau guļ. Taču, kad viņš paskatījās uz leju, tālu zem viņa tumsā spīdēja vēl viena saule. Vai tad būtu divas saules?

– Kas tad tas? Kāpēc saule spīd naktī? Man tas jāredz tuvāk.

Un pelēkais mākonis nāca tuvāk un tuvāk zemei.

Kad pienāca rīts, saule joprojām spīdēja, bet lielais, pelēkais mākonis debesis joprojām darīja tumšas. Parādījās vējš, un mākonis tam jautāja:

– Saki man, vēj, kāpēc uz zemes spīd saule?

Tad vējš izstāstīja mākonim par Dāvja vēlēšanos izplaucēt narcises. Mākonis brīdi padomāja un sacīja:

– Es gribētu kaut kā palīdzēt. Man nav siltuma, taču es zinu, ka puķēm patīk lietus.

Un mākonis sāka līt. Tā kā viņš bija ļoti liels, tad nevarēja vien beigt un lija visu dienu.

No rīta putni ar dziesmām tricināja gaisu, kad zaķis ielēca Dāvja dārzā. Viņam līdzī bija grozs. Viņš kaut ko pameklēja grozā un nolika starp narcisēm. Zelta saules stars pārlija pār zemi. Zaķis pieliecās pie katras puķes un čukstēja:

– Mosties! Saule ir uzlēkusi!

Kad Dāvis pamodās, viņš paskatījās pa logu uz savu Lieldienu dārzu. Viņš priecīgs ieraudzīja, ka dzeltenās narcises ir uziedzējušas. Bet kur ir mans saules zīmējums? Viņš izskrēja dārzā, lai paskatītos uz to. Zīmējumu viņš neatrada, bet atrada kaut ko citu. To viņš pie brokastīm parādīja mammai un tētim.

– Kāda raiba Lieldienu ola! – vecāki iesaucās. Priecīgas Lieldienas, Dāvi! – viņi novēlēja.

A

**Sakārto notikumu aprakstus tādā secībā, kā tie ir pasakā!
Raksti secīgi kārtas numuru pie katra notikumu apraksta!**

	Sākas ilgs lietus.
1.	Dāvis sarunājas ar savu draugu zaķi.
	Zaķis uzrunā puķes.
	Mākonis aprunājas ar vēju.
	Mākonis nolemj palīdzēt.
	Zaķis ienāk Dāvja dārzā un kaut ko tur atstāj.
	Dāvis priecājas par ziedošajām narcisēm.
	Dāvis uzzīmē sauli un noliek to dārzā.
	Mākonis ir apmulsis par to, ka varētu būt divas saules.

B

Atzīmē tekstam atbilstošo atbildi!

	PARAUGS Ko Dāvim patika darīt?	☐ A Palīdzēt vecākiem mājas darbos. ☒ B Strādāt dārzā. ☐ C Spēlēt ar dzīvniekiem.
1.	Kāpēc Dāvis bija bēdīgs?	☐ A Viņa Lieldienu dārzā neplauka narcises. ☐ B Viņš nevarēja sagaidīt Lieldienas. ☐ C Bija pazudis viņa draugs – brūnais zaķis.
2.	Ar ko Dāvis pārrunāja savas raizes?	☐ A Viņš aprunājās ar vecākiem. ☐ B Viņš par to pastāstīja zaķim. ☐ C Viņš pastāstīja par problēmu draudzenei.
3.	Par ko brīnījās mākonis?	☐ A Par to, ka vairs nav vēja. ☐ B Par to, ka ar viņu sarunājas zēns. ☐ C Par to, kāpēc uz zemes spīd saule.
4.	Kas palīdzēja uzplaukt ziediem?	☐ A Saule sāka sildīt. ☐ B Sāka pūst silts vējš. ☐ C Pār zemi nolija lietus.
5.	Ko Dāvis no rīta atrada dārzā?	☐ A Savu draugu zaķi. ☐ B Lieldienu olu. ☐ C Lielu grozu ar olām.

C

Pasvītro tekstā krāsu nosaukumus!

D

Atrodi tekstā katram zemāk dotajam vārdam sinonīmu vai līdzīgas nozīmes vārdu! Raksti virs svītras vārdu no teksta!

PARAUGS

viesojas

ciemojas

1. rotaļājas

_____

2. paprasīji

_____

3. nebēdājies

_____

4. spīdēja

_____

5. izbrīnījies

_____

6. teica

_____

7. vēlētos

_____

8. pieskandināja

_____

3. uzdevums

Izlasi dzejnieka Viļa Plūdoņa dzejoli „Pūpoliņi”! Lasi vārdu skaidrojumus!
Klausies Raimonda Paula dziesmu ar šī dzejoļa vārdiem un ieraksti tekstā trūkstošos vārdus!

Interneta saite: <https://www.youtube.com/watch?v=FKq23EqEupA>

Ja nevari atvērt, meklē YouTube vietnē, ierakstot *Raimonds Pauls dziesma Pūpoliņi*.

Pūpoliņi

Pūpoliņi, pūpoliņi,

_____ paudējiņi,

Birzmalītē,

Piesaulītē,

Viz pa gabalu jau viņi.

Apkārt kaili, rudi **ciņi**,

Sausu **niedru**

_____;

Bet tiem pāri

Glezni, vāri

Margo viņi – _____.

Kas tos daiļi darināja?

Kas tos _____ karināja –

Baltbalotus,

Mīkstmaigotus,

Kad vēl _____ gravā

māja?

Dienvīdū, kad **lauskis** snauda,

Saules _____ **vērpa**,

auda

Klusi viņus,

pūpoliņus

Un tos _____ zaros

sprauda.

Pūpoliņi, pūpoliņi,

Ai, cik mīksti, _____ viņi!

Gaisa fejas

Glauž tur _____ –

Tie ir viņu spilventiņi!

VĀRDI

VIZ (vizēt – nevienmērīgi spīdēt, te vairāk, te mazāk).

CIŅI (cinis – neliels izcilnis (parasti zemā, purvainā vietā)).

NIEDRU (niedre – augs ar garām, šaurām lapām).

GLEZNI (glezns – kaut kas ļoti skaists; tāds, kas ir smalks, maigs (biežāk tā saka par augiem, ziediem)).

MARGO (margot – šajā gadījumā nozīmē spīdēt, ar mainīga stipruma gaismu).

LAUSKIS (lausks – īss, skaļš troksnis, kas rodas, kad stiprā salā plaisā koks).

VĒRPA (pagātnes forma no vērt – vijot, griežot saistīt kopā smalkas auduma šķiedras, lai izgatavotu diegu, dziju).

AUDA (pagātnes forma no aust – šajā gadījumā nozīmē izgatavot audumu (piemēram, aust audumu tautas tērpa brunčiem); var aust jostas, prievītes u.tml.).

GRAMATIKA

1. uzdevums

Iekavās doto vārdu pārveido vajadzības izteiksmē un uzraksti virs svītras!

PARAUGS

Las-īt → jā-las-a; skat-īties → jā-skat-ās

Liendienās jālasa (lasīt) žagari, tad atradīšot pazudušas lietas.

1. Lieldienu rītā pirms saules lēkta _____ (mazgāties) upē, tad visu gadu būs vesels.
2. Liendienās _____ (krāsot) olas, tad vistām būs lielas olas.
3. Liendienās _____ (šūpoties), lai vasarā nekostu odi.
4. Liendienās bērniem _____ (ēst) daudz olu, lai viņi aug apaļi kā olas.
5. Lieldienu rītā, kad saule lec, _____ (mazgāt) seja, tad cilvēks būs skaists.
6. Pirmajās Liendienās pirmajam _____ (iziet) no mājas, tad tajā gadā būs laimīgs.

2. uzdevums

Tukšajā vietā ieraksti īpašības vārdu salīdzināmajā formā!

PARAUGS. Lab-s → lab-āks, liel-a → liel-āka

Cena 2,50€

Cena 0,95€

PARAUGS

Dažām precēm ir augstāka (augsts) cena.

1. Mazā šokolādes ola ir _____ (lēts) nekā lielā šokolādes ola.
2. Lielā šokolādes ola ir _____ (dārgs) nekā mazā šokolādes ola.

Cena 1,20€

Cena 1,00€

3. Baltās olas ir _____ (lēts) par brūnajām olām.
4. Brūnās olas ir _____ (dārgs) nekā baltās olas.
5. Balto olu kastīte ir _____ (maza) par brūno olu kastīti.
6. Balto olu kastītē ir _____ (mazs) skaits olu.

3. uzdevums

Iekavās doto vārdu pārveido par lietvārdu ar *-šana*! Ieraksti vārdu tekstā!

PARAUGS. Lasī-t → lasī-šana, zīmē-t → zīmē-šana, dejo-t → dejo-šana

Lieldienu tradīciju (**0.**) saglabāšana (saglabāt) ir svarīga arī mūsdienās.

Visi zina, ka pirms Lieldienām notiek pīrāgu

(**1.**) _____ (cept). Pašas svarīgākās nodarbes laikam ir olu

(**2.**) _____ (vārīt) un (**3.**) _____ (krāsot).

Bērniem patīk arī olu (**4.**) _____ (rotāt), piemēram, ja ar

diegu piesien pie olas pirmos pavasara ziedīgus, un olu liek katlā ar sīpolu

mizām. Tāpat ļoti svarīga tradīcija ir šūpošanās, tomēr senajiem

latviešiem šūpoļu (**5.**) _____ (kārt) nereti bija svarīgāka par

pašu šūpošanos. Par labāko šūpoļu vietu tika uzskatīts augsts kalns, kur tās

varēja iekārt starp diviem kokiem. Senākos laikos puīšu darbs bija kārtīgi

izšūpināt meitas, bet meitu ziņā bija olu (**6.**) _____ (dāvināt).

RAKSTĪŠANA

1. uzdevums

Apskati attēlus! Zem katra attēla uzraksti Lieldienu ticējumu!
Kārto dotos vārdus atbilstošā secībā un raksti teikumus!
Katram burtam atbilst viena svītra.

1. kukaiņi, Lieldienās, olas, nekož, jāēd.

L _ _ _ _ _ j _ _ _ o _ _ _ , lai
k _ _ _ _ n _ _ _ .

2. daudz, miegs, Lieldienās, vajag, nenāks, gadu,
šūpoties, visu.

L _ _ _ _ _ v _ _ _ _ d _ _ _ _
š _ _ _ _ , tad v _ _ _ _ g _ _ _ _
n _ _ _ _ m _ _ _ _ .

3. Lieldienās, olas, jāvāra, labi, ar, satiktu,
kaimiņiem.

L _ _ _ _ _ j _ _ _ _ _
o _ _ _ _ , lai l _ _ _ _ s _ _ _ _ _ a _ _
k _ _ _ _ .

4. jādzīvo, būs, ola, tam, ilgāks, mūžs, stiprāka.

Kam s _____ o _____,
t _____ b _____ j _____ i _____
m _____.

5. rītā, vasarā, agri, Lieldienu, jāceļas, tad, neaizgulēsies.

L _____ r _____ a _____
j _____, jo t _____ v _____
n _____.

6. laimi, rītā, vēlies, iziet, Lieldienu, pirmajam, vajag, ārā.

Ja v _____ l _____,
L _____ r _____ v _____
i _____ p _____ ā _____.

2. uzdevums

Izlasi divus viedokļus!

Māra par šokolādes olām:

„Lieldienās es izvēlos šokolādes olas. Tās ir garšīgākas, lielākas un tās var ilgāk uzglabāt.”

Jēkabs par vistu olām:

„Lieldienas bez raibajām vistu olām? Nespēju iedomāties! Olu krāsošana manā ģimenē vienmēr ir bijusi vislabākā tradīcija.”

1. Salīdzini abus viedokļus!

2. Kurš Lieldienu kārums tev šķiet garšīgāks? Kāpēc?

3. Uzraksti, vai un kā tavā un tavu draugu ģimenēs krāso olas un gatavojas Lieldienām?

Rakstu darba apjoms – minimums 40 vārdu.

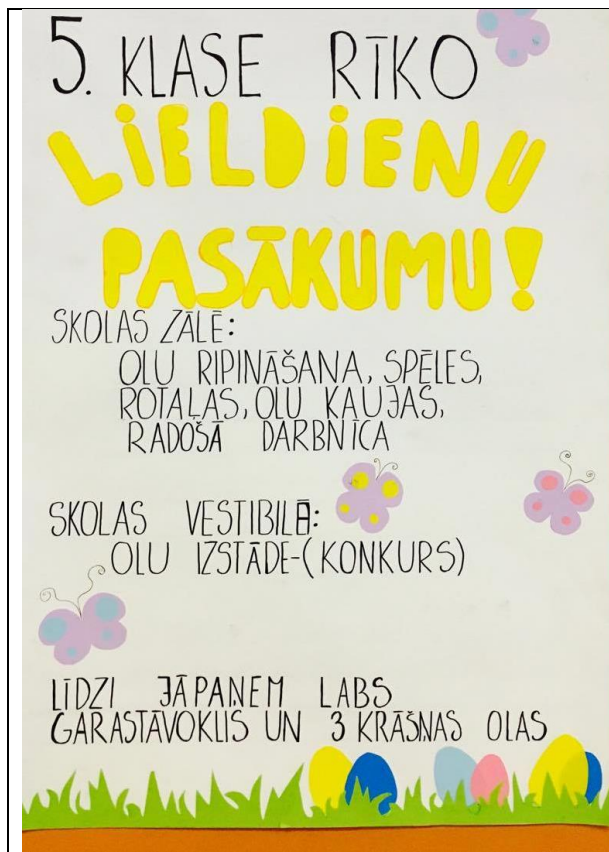

---

3. uzdevums

Iedomājies, ka tavā Latviešu skolā bija Lieldienu pasākums.

Uzraksti e-pasta vēstuli draugam/draudzenei Latvijā par Lieldienu pasākumu jūsu skolā!

Raksti:

- 1) kas organizēja pasākumu;
- 2) kad bija pasākums;
- 3) kas bija jāņem līdzi;
- 4) kur un kādas aktivitātes notika;
- 5) kurās aktivitātēs tu piedalījies, kurās – ne? Kāpēc?
- 6) pajautā, kurā vārdā afišā ir kļūda, un uzraksti, kāda būs balva par pareizu atbildi!

Atceries sasveicināties un atvadīties!

Vēstules apjoms – 40–50 vārdi

Kam: draugs@mail.go

Kas: es_tev@es.go

Par Lieldienām
